

Τοῦ Ἀγίου Βασιλείου τοῦ Μεγάλου, Ἐπιστολή 6ῃ Ya Mtakatifu Basil Mkuu, Barua ya 6

ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΣΥΖΥΓΟΝ ΤΟΥ ΝΕΚΤΑΡΙΟΥ ΚΩΑ ΜΚΕ WA NECTARIUS

ΠΑΡΗΓΟΡΗΤΙΚΗ (γιά τόν θάνατο τοῦ παιδιοῦ της) FARAJA (kwa kifo cha mtoto wake)

Ἐσκόπευα νά σιωπήσω ἀπέναντι στήν κοσμιότητά σου, λογιζόμενος ὅτι, μέ τήν ψυχή συμβαίνει ὅτι καί μέ ἓνα μάτι πού πάσχει ἀπό φλεγμονή. Αὐτό, δηλαδή τὸ μάτι καί τὸ πιὸ ἀπαλὸ πράγμα νά τὸ ἐγγίσει, ἐρεθίζεται. Ἔτσι αἰσθάνεται καί ἡ ψυχὴ πού ἔχει τραυματιστεῖ ἀπὸ βαριὰ θλίψη, ὅταν πάει κανεὶς νά τῆς μιλήσει. Γιατὶ τὰ λόγια ὅσο καί ἂν εἶναι παρηγορητικά, ὅταν λέγονται τὴν ὥρα πού ἡ ψυχὴ πάσχει καί ἀγωνιᾷ, τῆς φαίνονται πολὺ ἐνοχλητικά. Ἐπειδὴ ὅμως σκέφθηκα ὅτι τώρα ἔχω νά κάνω μέ Χριστιανὴ ἐκπαιδευμένη στὰ θεῖα ἀπὸ πολὺ καιρὸ καί πεπειραμένη στὰ ἀνθρώπινα, ἐνόμισα ὅτι δὲν θὰ ἦταν σωστὸ νά παραλείψω τὸ καθήκον μου. Γνωρίζω ποιά εἶναι τὰ σπλάγχνα τῶν μητέρων καί ἰδιαίτερα ὅταν θυμηθῶ τοὺς δικούς σου καλοὺς καί ἡμερους τρόπους πρὸς ὅλους, λογαριάζω πόσο μεγάλος πρέπει νά εἶναι ὁ πόνος γιὰ τὴ συμφορὰ πού σ' ἔχει βρεῖ τώρα. Ἐχασες γιό, τὸν ὁποῖο, ὅσον ζοῦσε, μακάριζαν ὅλες οἱ μητέρες καί εὐχονταν τέτοιοι νά εἶναι καί οἱ δικοὶ τους γιοί. Καί ὅταν πέθανε, ἔκλαψαν σὰν νά εἶχε θάψει κάθε μία τὸν δικό της. Ὁ θάνατος ἐκείνου ὑπῆρξε πλήγμα στὶς δύο πατρίδες (ἐννοεῖ καί τοῦ πατέρα καί τῆς μητέρας του), τὴν δική μας καί τὴν χώρα τῶν Κιλικίων. Μ' ἐκεῖνον μαζί ἔπεσε καί τὸ μέγα καί ἐνδοξον γένος (σημ: Ἴσως τὸ πεθαμμένο παιδί νά ἦταν μονάκριβο, ὁπότε μέ τὸν θάνατό του ξεκληριζόταν ἡ γενιά τους), κατέρρευσε σὰν νά μετακινήθηκε ἡ βάση του. Ὡ συναπάντημα πονηροῦ δαίμονος! Πόσο τρομερὸ κακὸ μπόρεσε νά προκληθεῖ! Ὡ γῆ, πού ἀναγκάστηκες νά ὑποφέρεις ἓνα τέτοιο πάθος! Καί ὁ ἥλιος ἀσφαλῶς θὰ ἔφριττε, ἂν εἶχε αἰσθησὴ μπροστὰ σ' ἐκεῖνο τὸ σκυθρωπὸ θέαμα. Καί τί μπορεῖ νά πεῖ κανεὶς ἄξιο νά ἐκφράζει ὅσα τοῦ ὑπαγορεύει ἡ ἀπελπισία τῆς ψυχῆς; Nilikusudia kunyamaza mbele ya uzuri wako, nikifikiria kwamba, kwa roho, hutokea kwa jicho ambalo linasumbuliwa na kuvimba. Hili, yaani jicho na kitu laini zaidi kugusa, huwashwa. Hivi ndivyo nafsi ambayo imejeruhiwa na huzuni nyingi huhisi wakati mtu anaenda kuzungumza nayo. Kwa sababu maneno, hata yakiwa ya kufariji, yanaposemwa wakati roho inateseka na kuhangaika, yanaonekana kusumbua sana. Hata hivyo, kwa sababu nilifikiri kwamba sasa nilikuwa nikishughulika na mwanamke Mkristo aliyezoezwa kwa kimungu kwa muda mrefu na mwenye uzoefu katika mambo ya kibinadamu, nilifikiri kwamba haingefaa kupuuza wajibu wangu. Najua matumbo ya akina mama ni nini, na haswa ninapokumbuka njia zako za upole na upole kwa kila mtu, nazingatia jinsi maumivu yanapaswa kuwa makubwa kwa msiba uliokupata sasa. Ulipoteza mwana, ambaye, muda wote alipokuwa hai, mama wote walimbariki na kutamani wana wao wawe hivyo. Na alipokufa walilia kana kwamba kila mmoja amemzika wake. Kifo chake kilikuwa pigo kwa nchi mbili za asili (maana yake baba na mama yake), yetu na nchi ya Wakilisia. Kizazi kikubwa na kitukufu kilianguka pamoja naye (kumbuka: Labda mtoto aliyekufa alikuwa mtoto wa pekee, kwa hivyo kwa kifo chake kizazi chao kiliangamizwa), kilianguka kana kwamba msingi wake umehamishwa. Ὡ Kukutana na pepo mwovu! Uovu mbaya kama nini unaweza kusababishwa! Ewe dunia, ambaye ulilazimishwa kuteseka na shauku kama hiyo! Na jua bila shaka lingekuwa na povu, kama lingekuwa na akili mbele ya macho hayo ya giza. Na mtu yeyote anaweza kusema nini kinachostahili kueleza kile ambacho kukata tamaa kwa nafsi kunaamuru?

Ἀλλά, ὅπως διδαχθήκαμε ἀπὸ τὸ Εὐαγγέλιο, τὰ ὅσα μᾶς συμβαίνουν δὲν εἶναι ἔξω ἀπὸ τὴ θεῖα Πρόνοια, γιατί οὔτε σπουργίτης δὲν πέφτει χωρὶς τὸ θέλημα τοῦ Πατέρα μας. Ὡστε ὁ,τι ἔχει συμβεῖ ἐγίνε μέ τὸ θέλημα τοῦ Δημιουργοῦ μας. Καί ποιός μπορεῖ νά ἀντισταθεῖ στοῦ θέλημα τοῦ Θεοῦ; Ἄς δεχτοῦμε λοιπόν τὸ συμβάν. Διότι μέ τήν δυσανασχέτηση, οὔτε αὐτό πού ἔχει γίνε διορθώνουμε, ἐπὶ πλέον δὲ καταστρέφουμε τοὺς ἑαυτοὺς μας. Ἄς μὴ κατηγορήσουμε τὴν δίκαιη κρίση τοῦ Θεοῦ, διότι εἴμαστε πολὺ ἁμαθεῖς, γιὰ νὰ ἐλέγχουμε τίς ἀνέκφραστες κρίσεις Του. Τώρα ὁ Κύριος δοκιμάζει τὴν ἀγάπη σου σ' Ἐκεῖνον. Τώρα ἔχεις τὴν εὐκαιρία νά κερδίσεις μέ τὴν ὑπομονή σου τὴν μερίδα τῶν Μαρτύρων. Ἡ μητέρα τῶν Μακκαβαίων εἶδε τὸ θάνατο ἐπτὰ παιδιῶν της καί δὲν ἐστέναξε, οὔτε ἔχυσε ἄσκοπα δάκρυα, ἀλλὰ ἐνῶ ἐβλεπε τὰ παιδιὰ της νά φεύγουν ἀπὸ αὐτὴ τὴ ζωὴ μέ σκληρὰ βασανιστήρια, εἶχε εὐχαριστιακά βιώματα πρὸς τὸ Θεό. Γι' αὐτὸ καί κρίθηκε καί ἀπὸ τὸ Θεό καί ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους τέλεια καί καταξιωμένη

Χριστιανή. Μεγάλη ή συμφορά, τὸ ὁμολογῶ καὶ ἐγώ. Μεγάλοι ὅμως καὶ οἱ μισθοὶ ποὺ ὁ Κύριος ἔχει ἐτοιμάσει γιὰ ὅσους κάνουν ὑπομονή. Ὅταν ἔγινες μητέρα καὶ εἶδες τὸ παιδί σου καὶ εὐχαριστοῦσες τὸ θεό, γνώριζες ὅπωςδὴποτε ὅτι εἶσαι θνητὴ καὶ ὅτι θὰ γέννησες θνητό. Τί τὸ παράδοξον λοιπόν, ποὺ ὁ θνητὸς πέθανε; Μήπως σὲ στενοχωρεῖ ποὺ πέθανε πρόωρα; Δὲν μπορούμε νὰ ξέρουμε ἐὰν δὲν ἦταν τώρα ὁ κατάλληλος καιρὸς νὰ φύγει. Γιατὶ ἐμεῖς δὲν ξέρουμε τί συμφέρει τὴν ψυχὴ μας οὔτε ὀρίζουμε προθεσμίες στὴν ἀνθρώπινη ζωὴ. Στρέψε τὰ μάτια σου γύρω σ' ὅλο τὸν κόσμον ὅπου κατοικεῖς καὶ θὰ κατανοήσεις ὅτι ὅλα ὅσα βλέπουμε εἶναι θνητὰ καὶ ὅτι ὑπόκεινται ὅλα στὴ φθορά. Κοίταξε ἐπάνω στὸν οὐρανόν. Κάποτε καὶ αὐτὸς θὰ διαλυθεῖ. Κοίταξε τὸν ἥλιο. Οὔτε καὶ αὐτὸς θὰ παραμείνει. Τὰ ἀστέρια ὅλα, τὰ ζῶα τῆς ξηρᾶς καὶ τῶν ὑδάτων, αἱ ὠραιότητες τῆς γῆς, ἡ ἴδια ἡ γῆ, ὅλα εἶναι φθαρτά, ὅλα μετὰ ἀπὸ λίγο δὲν θὰ ὑπάρχουν. Ἄς εἶναι λοιπόν ἡ σκέψις ὅλων αὐτῶν παρηγοριὰ γιὰ ὅτι σοῦ ἔχει τώρα συμβεῖ. Μὴν μετρᾷς τὴν συμφορὰ στὸ βάθος της, γιατί τότε θὰ σοῦ φανεῖ ἀφόρητη. Ἄν ὅμως τὸ συγκρίνεις μὲ ὅλα τὰ ἀνθρώπινα, τότε θὰ βρεῖς παρηγοριὰ. Ἐπάνω δὲ ἀπὸ ὅλα ἔχω νὰ σοῦ πῶ ἐκεῖνο τὸ σπουδαῖο: Λυπήσου τὸν σύζυγόν σου. Νὰ παρηγορεῖ ὁ ἓνας τὸν ἄλλο. Μὴ κάμεις σκληρότερη τὴν συμφορὰ μὲ τὸ νὰ σὲ βλέπει νὰ καταστρέφεις ἀπὸ τὴ στενοχώρια τὸν ἑαυτό σου. Καὶ μὲ λίγα λόγια ἔχω τὴ γνώμη ὅτι δὲν ὑπάρχουν λόγια τέτοια, ποὺ νὰ μπορούν νὰ χαρίσουν σ' αὐτὸ τὸν πόνο σας παρηγοριὰ. Πιστεύω ὅτι αὐτὴ τὴ δοκιμασία θὰ τὴν ξεπεράσετε μονάχα μὲ τὴν προσευχή. Εὐχομαι λοιπόν ὁ Ἰδιος ὁ Κύριος νὰ ἀγγίξει τὴν καρδιά σου μὲ τὴν ἀνέκφραστη δύναμή Του καὶ νὰ ἀνάψει μὲ ἀγαθοῦς λογισμοὺς τὸ φῶς στὴ ψυχὴ σου, ὥστε νὰ βρεῖς ἐντός σου τῆς παρηγοριᾶς τὶς ἀφορμές.

Lakini, kama tulivyofundishwa kutoka katika Injili, kile kinachotokea kwetu si nje ya Maongozi ya Mungu, kwa sababu hata shomoro hawezi kuanguka bila mapenzi ya Baba yetu. Kila kitu ambacho kimetokea kilitokea kwa mapenzi ya Muumba wetu. Na ni nani anayeweza kupinga mapenzi ya Mungu? Kwa hivyo tunakubali tukio hilo. Kwa sababu kwa chuki, hatusahihishi hata kile kilichofanywa, lakini pia tunajiangamiza wenyewe.

Tusishtaki hukumu ya haki ya Mungu, kwa sababu sisi ni wajinga sana kuweza kudhibiti hukumu zake zisizoelezeka. Sasa Bwana anajaribu upendo wako Kwake. Sasa unayo nafasi ya kushinda kwa subira yako sehemu ya Mashahidi. Mama wa Makabayo aliona kifo cha watoto wake saba na hakuugua, wala kutoa machozi yasiyo ya lazima, lakini alipoona watoto wake wakiacha maisha haya na mateso ya kikatili, alipata uzoefu wa kushukuru kwa Mungu. Ndiyo sababu alihukumiwa na Mungu na watu kuwa Mkristo mkamilifu na aliyekamilika. Msiba ni mkubwa, nakiri pia. Hata hivyo, mshahara ambao Bwana ametayarisha kwa ajili ya wale wanaovumilia ni mkubwa. Ulipokuja kuwa mama na kumuona mtoto wako na kumshukuru Mungu, hakika ulijua kuwa wewe ni mtu wa kufa na kwamba utamzaa mwanadamu. Ni nini kitendawili, basi, kwamba mtu anayekufa alikufa? Unasikitika kwamba alikufa mapema? Hatuwezi kujua ikiwa sasa haukuwa wakati mwafaka kwake kuondoka. Kwa sababu hatujui lililo jema kwa nafsi zetu, wala hatuweki tarehe za mwisho katika maisha ya mwanadamu. Geuza macho yako kuzunguka ulimwengu wote unapoishi na utaelewa kuwa kila kitu tunachokiona ni cha kufa na kwamba kila kitu kinaweza kuoza. Tazama juu angani. Ipo siku naye atayeyuka. Angalia jua. Hata yeye hatabaki. Nyota zote, wanyama wa ardhi na majini, uzuri wa dunia, ardhi yenyewe, kila kitu kinaharibika, kila kitu hakitakuwepo baada ya muda. Kwa hiyo mawazo ya wote ni faraja kwa sababu sasa yametokea kwako. Usipime mafuriko kwa kina chake, kwa sababu basi itaonekana kuwa ngumu kwako. Lakini ukilinganisha na mambo yote ya kibinadamu, basi utapata faraja. Zaidi ya yote, sina budi kukuambia jambo hili muhimu: Msikitikie mume wako. Kufarijiana. Usifanye msiba kuwa mgumu kwa kuona unajiangamiza kwa huzuni. Na kwa maneno machache, nina maoni kwamba hakuna maneno kama hayo ambayo yanaweza kutoa faraja kwa maumivu yako. Ninaamini kwamba utashinda mtihani huu kwa maombi tu. Kwa hivyo ninatamani Bwana mwenyewe auguse moyo wako kwa nguvu zake zisizoelezeka na kuwasha nuru ndani ya roho yako kwa mawazo mazuri, ili upate ndani yako sababu za faraja.